

EDUSKUNNAN VASTAUS 230/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä (HE 156/2010 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 36/2010 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisiin lastensuojeluyksiköihin, joita ovat valtion koulukodit sekä vankilan perheosasto.

Valtion koulukodeissa annetaan kasvatusta, hoitoa ja perusopetusta ja siihen liittyvää muuta opetusta sellaisille lastensuojelulain (417/2007) perusteella sijais- tai jälkihuoltoon sijoitetuille lapsille ja nuorille, joita ei voida tarkoituksenmukaisesti kasvattaa ja hoitaa muussa lastensuojeluyksikössä ja jotka eivät sairautensa vuoksi tarvitse muualla annettavaa hoitoa. Valtion koulukodeissa voidaan antaa myös mielen-terveyslaissa (1116/1990) tarkoitettuja mielen-terveyspalveluja lukuun ottamatta tahdosta riippumatonta hoitoa.

Lapsi voidaan sijoittaa vankilan perheosastolle vankeusrangaistustaan suorittavan tai tutkintavankeudessa olevan vanhempansa luositen kuin lastensuojelulaissa säädetään. Perheosasto tukee vanhempia vanhemmuudessa ja elämänhallinnassa. Tavoitteena on lapsen ja vanhemman vuorovaikutuksen tukeminen sekä fyysisesti ja psyykkisesti turvallisen arjen luominen lapselle.

2 §

Ohjaus, johto ja valvonta

Valtion koulukotien ja vankilan perheosaston lastensuojelulain mukaisen toiminnan yleinen ohjaus, johto ja valvonta kuuluvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle. Valtion koulukodeissa annettavaa perusopetusta ja siihen liittyvää muuta opetusta ohjaa Opetushallitus.

Lisäksi 1 momentin mukaista toimintaa valvovat aluehallintovirastot.

3 §

Johtokunta

Valtion koulukodeilla ja vankilan perheosastolla on yhteinen johtokunta, jonka Terveiden ja hyvinvoinnin laitos asettaa neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Johtokunnassa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä enintään seitsemän muuta jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Käsiteltäessä vankilan perheosastoon liittyviä asioita johtokunta kuulee Rikosseuraamuslaitosta.

4 §

Ohjesääntö

Johtokunta hyväksyy valtion koulukotien ja vankilan perheosaston ohjesäännön. Ohjesäännössä määrätään johtokunnan kokoontumisesta sekä yksiköiden toiminnasta ja henkilöstön tehtävistä. Johtokunta voi asettaa keskuudestaan toimielimiä johtokunnalle kuuluvien tehtävien suunnittelua ja toimeenpanoa varten.

5 §

Lastensuojelun järjestäminen

Valtion koulukotien toiminta voidaan järjestää laitoshuoltona tai laitoksen johdon alaisena perhehoitona. Lastensuojelulain 11 luvun laitoshuoltoa koskevia säännöksiä sovelletaan myös tämän lain mukaiseen perhehoitoon.

Mielenterveyslain nojalla sijoitettuja lapsia ei saa sijoittaa samaan asuinyksikköön sijaishuollossa olevien lasten kanssa.

Vankilan perheosasto toimii vankilan yhteydessä. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määräämä koulukoti johtaa perheosaston lastensuojelulain mukaista toimintaa.

6 §

Yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa

Vankeuslain (767/2005) 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun päiväjärjestyksen valmistelee Rikosseuraamuslaitos yhteistyössä vankilan perheosaston henkilökunnan kanssa, ja sen vahvistaa vankilan johtaja.

Lastensuojelun toteuttamiseksi järjestetään neuvotteluja lastensuojelulain 31 §:n mukaisesti. Jos vanhemman tilanteesta tapahtuu muutoksia, jotka saattavat edellyttää lapsen asiakassuunnitelman tarkistamista, vankilan johtajan on viipymättä ilmoitettava asiasta lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

7 §

Perusopetuksen järjestäminen

Perusopetuksen ja siihen liittyvän muun opetuksen järjestämisestä valtion koulukodeissa on voimassa, mitä perusopetuslaissa (628/1998) ja sen nojalla säädetään, määrätään ja päätetään.

8 §

Muun opetuksen ja toiminnan järjestäminen

Valtion koulukoti voi järjestää työtoimintaa, milloin se lapsen tai nuoren kuntoutuksen tai kasvatuksen kannalta katsotaan tarpeelliseksi.

Niille lapsille ja nuorille, jotka ovat suorittaneet oppivelvollisuutensa, on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä heidän tarpeitaan ja kykyjään vastaavaa ammatti- tai työopetusta joko valtion koulukodin järjestämänä tai yhteistyössä ammatillisen koulutuksen järjestäjien tai työviranomaisten kanssa taikka muulla tarkoitukseenmukaisella tavalla.

9 §

Henkilökunta

Valtion koulukodissa voi olla johtaja, apulaishohtajia, psykologeja, opettajia, erityisopettajia, koulunkäyntiavustajia, erikoissairaanhoidajia,

sosiaalityöntekijöitä, vastaavia ohjaajia ja ohjaajia sekä tarpeen mukaan muuta henkilökuntaa.

Vankilan perheosastolla voi olla vastaava ohjaaja, ohjaajia sekä tarpeen mukaan muuta henkilökuntaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun henkilöstön eläkeoikeudesta on soveltuvin osin voimassa, mitä laissa valtion kasvatustutkintotoimivien henkilöiden eläkeoikeuden perusteista annetussa laissa (293/1922) säädetään.

10 §

Henkilökunnan kelpoisuusvaatimukset

Ohjaajan kelpoisuusvaatimuksena on tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto tai ammattikorkeakoulututkintoja edeltänyt opistoasteinen ammatillinen tutkinto. Muun henkilökunnan kelpoisuusvaatimuksista on voimassa, mitä niistä muualla laissa ja lain nojalla säädetään.

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2010

11 §

Henkilökunnan valinta

Koulukotien johtajat ja apulaisjohtajat nimitetään johtokunta. Koulukotien johtajat vastaavat muun henkilökunnan ottamisesta.

Johtokunta tekee vankilan perheosaston lastensuojelutehtävistä vastaavan palveluntuottajan valintaa koskevat päätökset.

12 §

Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 3, 4 ja 11 §:ää sovelletaan 1 päivästä elokuuta 2011.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.